

# LATINSKÁ PRÓZA HISTORICKÁ A CESTOPISNÁ

## KRONIKA FRANTIŠKA PRAŽSKÉHO

Kronikář František se narodil kolem roku 1290; vzdělání nabyt v Praze nebo na Vyšehradě. R. 1323 byl v Římě, patrně na studiích. Později se stal kaplanem biskupa Jana IV. z Dražic. Zemřel – podle neověřeného tvrzení – r. 1362.

R. 1341 začal psát latinsky na žádost biskupa Jana IV. kroniku o třech knihách; své vypravování navázal na dějepisné záznamy, které byly při pražském kostele až do r. 1282 (potud sahali pokračovatelé Kosmovi). Základem mu byla kronika Zbraslavská (v. zde str. 238n), kterou obměňoval a krátil; vedle toho užil zpráv Letopisů českých, Příběhů krále Přemysla Otakara II. a kroniky Dalimilovy. V jeho kronice jsou některé samostatné a velmi cenné přídávky, zejména třetí kniha, probírající léta 1333-1353, přináší hojně zpráv úplně nových.

Známe dvě recense kroniky. První zpracování (začaté r. 1341 a skončené následujícího roku) věnoval František svému příznivci biskupu Janovi IV. Později, asi v letech 1353-1354, kroniku přepracoval a věnoval ji císaři Karlu IV. Toho však nemohla uspokojit zvláště pro četné útoky na jeho otce Jana Lucemburského. Proto bylo později uloženo Benešovi z Weitmile, aby ji přepracoval „podle úmyslu pana císaře“.

Naše ukázky se týkají života a působení biskupa Jana IV. z Dražic.

### JAK BYL PAN JAN IV., PRAŽSKÝ BISKUP DVACÁTÝ SEDMÝ,

#### ZVOLEN ZA BISKUPA A POSVĚCEN

Cenu věcem dodává jejich vzácnost; pročez není v církvi boží nic cennějšího a nic žádoucnějšího nad dobrého a užitečného pastýře a biskupa, který jako anděl boží osvěcující, očisťující a dovršující vede své poddané na cestu věčné spásy, staraje se o ně a rozhoduje v tom, co se přímo týká duše i těla. A o takovém se

5 rozumějí ona slova evangelia: „Věrný služebník a rozumný, kterého ustanovil Pán nad svou čeledí.“ Z úradku tedy božské milosti ctihodný otec, pan Jan IV., pražský biskup dvacátý sedmý, syn pana Řehoře z Dražic, za vlády nejjasnějšího knížete, pana Václava II., českého a polského krále šestého, léta Páně tisícího třístého

10 prvního byl zvolen pražským biskupem. Při jeho volbě král se šlechtou království, kněžstvem i lid, blahopřejíce si a jásající, vzdávali králi nebes přehojné díky. A udělil pan král zvolenému biskupovi zlatý prsten s drahocenným kamenem smaragdovým v hodnotě osmi set hřiven a jím byl při svém posvěcení ozdoben od ordináře. Řekl také králi Oldřich, probošt pražský: „Poněvadž pan biskup pražský může volně lovit v královských lesích, nechť dovolí Vaše Výsost, abych já se postaral

15 o zvěřinu k slavnosti zvoleného biskupa.“ Jemu však odvětil král: „My sami osobně

chceme pro něj lovit,“ a to skutečně vykonal. Neboť přede dnem posvěcení poslal zvolenému biskupovi tři vozy naplněné rozmanitou zvěřinou a staral se i o mnohé jiné věci, které byly nezbytné k nastávající slavnosti. A posvěcen byl s velikou důstojností a poctou v neděli, kdy se zpívá „Populus Sion“, v pražském kostele za účasti nesmírně rozradostněného krále a jiných knížat i velmožů království, jakož i všeho kněžstva i lidu. Král pak milostivě podal panu biskupovi své žezlo a jablko s křížem, ozdobeným žlutavým zlatem, udíleje mu tím práva vladařská neboli knížetství. Když potom byla přinesena kniha evangelií, vyzval král téhož pana biskupa, aby pravou rukou otevřel knihu; a hle, objevilo se evangelium, které se čte na neděli dvanáctou a v němž bylo obsaženo: „Dobře učinil všechny věci; i hluchým dal slyšeti a němým mluvit.“ A všichni, kteří na to patřili, vzdávali Bohu díky za tak vynikajícího a vznešeného knížete a biskupa, vzrušeně chválíce krále nebes. Po skončení bohoslužeb jel král s panem biskupem, oděným v pontifikálie a korunovaným infulí, a s převelikým zástupem panstva k biskupskému dvoru, a vzav koně pana biskupa za uzdu, uvedl ho do brány, pronášeje jasným hlasem tato slova: „Hospodin nechť ostříhá příchod tvůj i odchod tvůj od nynějška až na věky!“ A po veselých a příjemných rozhovorech připraví se hostina, postaví se stoly, ozdobí se nejokázalejším množstvím pokrmů a v onom ctihodném shromáždění mnohých mužů, prelátů i kněží, vybraných a okrášlených slovnou rozmanitostí, okřivaly všechny smysly vnitřní i vnější. Také chudým, kteří přišli k oslavě památného dne, dostalo se nejen duchovní, nýbrž i tělesné útechy.

Když si potom pan biskup vedl řádně a chvalitebně ve svém biskupství, zpozoroval a viděl mezi jinými nedostatky nedostatek zvláště veliký a zavrženíhodný, který jeho předchůdcové nedovedli vyplenit, ani své podřízené vrátit v stav spásy a spravedlnosti: že totiž faráři a správcové kostelů byli takřka námezdníky a nikoli pastýři, z čehož vyplývalo obrovské nebezpečí pro duše; neboť oni tenkrát sloužili mše a posluhovali církevními svátostmi z autority svých patronů, která zde nebyla na místě a neměla platnosti. Neuposlechl-li však některý z farářů svého patrona, byl okamžitě zahrán od kostela a jiný zase dosazen na dobu jednoho roku od svátku svatého Jiří až do příštího svátku téhož svatého. Avšak pan biskup chtěl raději vystaviti svůj život nebezpečím a smrti než trpěti toto ničemné jednání. Proto se brzo postavil na odpor králi i pánům království, vytýkaje jim takový blud a staraje se o to, aby zanechali takového nedovoleného konání a vysvobodili tak duše své i svých poddaných od věčného zatracení; především však suspendoval takové faráře od služeb božích jako námezdníky. Jakýsi pán, rozlícen náramnou zuřivostí a hněvem, řekl panu biskupovi před mnohými pány a šlechtici: „Raději bychom volili znovu se vrátit k pohanství, než abychom připustili takové jednání po vaší vůli.“ Než přece ctihodný otec, posílen ctností stálosti a odháněje strach a hrůzu, zmíněný blud vyplenil z kořene. Potom řádně a zákonitě na podání pánů potvrzoval faráře ke kostelům, jakož přísluší úřadu a hodnosti biskupské, tak aby napříště správu duší jim svěřených řídili pečlivě z autority pana biskupa, konajíce řádně služby boží a posluhující lidu církevními svátostmi.

Když potom tyto a jiné věci rozumně i prospěšně uspořádal, byl povolán panem Klimentem, papežem V., na koncil viennský. Hodlaje se tam vydat na cestu, 60 oblékl znamenitě své rytíře, kaplany i veškeru svoji čeleď, a když tak obklopen četným rytířstvem a slušnou čeledí dorazil k řečenému městu, byl uvítán s největší poctou ode všech prelátů a kněží. Též pan papež uctil samého pana biskupa velkolepě svými dary, které mu slavnostně poslal z Vienne do Lyonu. A když tam šťastně projednal všechny své záležitosti, vrátil se s velikou radostí do své die- 65 cése, kdež zakrátko slavnostně konal synodu; vydáváje prospěšná nařízení a odváděje kněžstvo od zvrácených činů, ukládal mu horlivé konání chvalitebných skutků. Také krále a všechny pány a urozené království vzdělával užitečným napomínáním, ukazuje všem sám sebe jako zářivý příklad; též zbožné skutky se zvláštní horlivostí konal, a nejenže vdovy a sirotky jako zbožný otec podporoval a chránil, 70 nýbrž také o chudé pečoval, nahé odíval a v určené dny každému chudému, který k jeho dvoru přišel, dával denár. A chudobní kněží i laikové v kostele pražském očekávali jeho příchod s radostí, neboť každému z nich byl uštědřen denár mistrem Michalem, správcem biskupovým. A tak šestero skutků milosrdenství, stejně tělesných jako i duchovních, vykonával velmi pokorně; pročež Bohu, co božího jest, 75 dával, a králi vracel, co jest královo. Neboť kdykoli král na výpravu nebo do války spěchal, okamžitě se dostavil osobně s velkým zástupem nebo místo sebe poslal vybrané rytířstvo, které na svůj náklad co nejlépe opatřil.

Též mnohé kostely vystavěl ve své diecési, hlavně však na statcích biskupských, a obnovil tvrze, rozličné budovy a stavení. Zvláště svůj dvůr poblíže pražského mostu opravil velmi půvabně, neboť předtím brána dvora byla vzdělána 80 hrubým dílem ze dřev a šraňků a stejně tak i jiné budovy uvnitř dvora; on však vztyčil v bráně věž nad obyčej mohutnou z kamenů lámaných a otesaných a sýpky až k mostecké věži s mnohými jinými mohutnými budovami mocně zbudoval a ohradil je pevnými bočnými stěnami. Kapli dal vyzdobit překrásnými malbami 85 a umístit tam obrazy všech pražských biskupů podle časového pořadí. Stěny paláce neboli jídelny jsou vyplněny nápisy a malbami, jsou tam zapsány četné verše vzdělavatelné a mravoučné a mnoho erbů knížat, velmožů a šlechticů království je tam slušně namalováno. Osobní pak komnata biskupova vyzdobena jest rozličnými obrazy a soubor znamení proroků a apoštolů s jejich postavami a nápisy 90 (jak si to biskup přinesl spolu se zmíněnými verši z římské kurie) je tam proveden ve skutečné velikosti.

Tehdy se raduje město, když Jan byl biskupem zvolen,  
celý národ mu tleská a s větší poslouchá chutí.

95 Stal-li se biskupem on, má každý za to, že teď jim  
nevzejde žalného nic, jen radosti sklízeti budou.

Tak tedy jása lid a ozvěna hlaholí dvorem,  
celý pak chór zní hudbou a zvučnými písněmi kléru:

radost cítice v srdci z tak moudrého pastýře stáda,  
veškerí kanovníci a duchovní zapěli píseň.

100 Stejně se veselili jak velcí, tak také malí.

Zdráv buď po všechem života čas ten božský náš pastýř,  
říd nás, v dílu měj zdar, buď v životě nade vše šťasten!

Amen.

Pozoruje však ctihodný otec a pán, pan Jan, biskup pražský, že dobrá díla  
105 člověka oslavují, opatřující mu látku k věčné koruně, a člověka na způsob oděvu  
krášlí, aniž ho na věky opouštějí, rozhojnil tedy skutky spásonosné skutky prospěšnými. Neboť ve čtvrtém roce po svém návratu od kurie římské a léta Páně  
1332, v třicátém prvním roce svého posvěcení na biskupa, v úterý po sv. Duchu,  
povolav k sobě do Roudnice svého ctihodného bratra Přibyslava, biskupa sardon-  
110 ského, počestné a zbožné muže, opata břevnovského a postoloprtského, a co nejvíce  
jiných prelátů, šlechticů království i měšťanů, v ten den založil s velkou slávou  
tamtéž v Roudnici klášter neboli kolegiátní kostel k chvále a k slávě Boha všemo-  
houcího a svaté Panny Marie a potom jej vystavěl z kamenných otesaných kvádrů  
tak, že vyzdvihl zdi do výše a spojil je pevnou a ozdobnou klenbou. Také okna  
115 vyzdobil dílem polovypouklým, na podiv uměle dlátem tesaným, a překrásnými  
skly. A tamtéž ustanovil probošta i jiné pány a bratry řeholní kanovníky řádu sv.  
Augustina, kterýmž, jakož i řečenému klášteru, jím založenému, udělil a daroval  
pan biskup v přítomnosti již jmenovaných prelátů, pánů i jiného početného zá-  
stupu kněžstva a lidu své statky otcovské i jiné statky, které sám koupil a získal  
120 pro svou osobu, jak je obsaženo ve výsadách zmíněného kláštera. Ten pak zname-  
nitě okrášlil sochami, výtečně umělecky tesanými a zdobenými zlatem i stříbrem,  
a též rozličnými malbami vzácných barev, rozkošně a mnohonásobně zpestřených.  
A zvenčí kolem oken dal vytesat v kameni a skvěle vyzlatit osobní znak svůj  
i znak pražského kostela. A tomuto svému kostelu i pánům kanovníkům při něm  
125 sídlícím daroval rozličné knihy i různé drahocenné kalichy a ornáty, vším potřeb-  
ným je co nejštědřeji opatřuje.

Vzpomínaný též pan Jan, ctihodný pražský biskup, přemítaje, jak by se skrze  
milosrdenství zvláště Bohu líbil – i blažení milosrdní i že samo milosrdenství  
staví se v cestu hříchu a jemu odporuje, osvobozujíc od otročení ďáblu a připoju-  
130 jíc se k věčné slávě –, když tedy sám pozoroval, že se na řece Labi přiházejí lidem,  
zvláště chudým, mnohé nehody, škody a nebezpečnosti, pohnut milosrdenstvím  
nařídil tam v Roudnici vystavěti most přes řeku. A poněvadž ani v českém krá-  
lovství, ani v sousedních zemích nemohl najíti zkušených mistrů pro takové dílo,  
poslal tedy ke kurii římské pro mistra Viléma, znamenitě zkušeného v umění  
135 tohoto druhu. S ním pan biskup již tehdy, dokud se ještě zdržoval u kurie, hovořil  
o této věci a mistr mu slíbil, že se na jeho vyzvání odebere do království českého.  
Pročež, když nyní mistr spatřil posly a list pana biskupa, přibrav tři druhy,  
brzo potom beze všech průtahů se dal na cestu k němu. A léta Páně 1333, roku to

140 třicátého druhého od vysvěcení téhož pana biskupa, v den sv. Bartoloměje apošto-  
la, s ukazováním ostatků svatých, za veliké slávy a pobožnosti, položili uprostřed  
řeky Labe mohutné kameny, upravené pro základy mostu. Zmíněný mistr se svými  
pomocníky dokončil ještě dva pilíře mostu a jednu klenbu. A následujícího  
roku se spolu se svými lidmi vrátil do své vlasti, hojně obdarován a poctěn od pana  
145 biskupa. S pomocí pak jiných řemeslníků našeho národa, kteří od oněch cizinců  
byli dokonale vyučeni, dokončil pan biskup znamenitě a chvalitebně, s nesmírnými  
náklady a výlohami, stavbu onoho mostu ze samých masivních a přitesaných kamenů.

A léta Páně 1340, roku to třicátého devátého od svého vysvěcení na biskupa,  
svolal nadřečené muže, zbožné a ctihodné muže a pány, pražského, kouřimského,  
hradeckého a bechyňského arcijáhna, rovněž svého pokladníka, arcijáhna hor-  
150 šovotýnského, a mnohé šlechtice království v den Nanebevzetí blahoslavené  
Marie, slavné Panny, a vysvětil osobně kostel v Roudnici, který sám založil k poctě  
nejsvětější Trojice a k poctě nejsvětější Panny Marie. A ze všech krajů království  
přišlo náramné množství lidu k tomuto slavnostnímu posvěcení, při němž měl  
veliké výlohy a různé útraty. K tomu ho pohnula láska k Bohu a ke královně nebes.

155 A téhož roku ctihodný pan biskup, chovaje v sobě ctnost stálosti a vytrvalosti,  
která mezi všemi ctnostmi jediná zasluhuje koruny – a v ní spočívá celá spása  
duší a veškeré dobré dílo se skrze ni dovršuje – z tohoto důvodu zřídil, slavnostně  
a pobožně, tři obročí kanovnická ve svém pražském kostele ke cti a slávě svatě  
Trojice a našich tří svatých patronů a také je štědře a bohatě nadal, že ostatní ka-  
160 novníci ani jiní služebníci kostela nepocítili vůbec újmy ve svých denních přídě-  
lech. Na ta obročí vydal 1500 hřiven stříbra, maje s tím mnoho jiných výloh  
a převelikých útrat, avšak ze statků svého biskupství nevzal ani nejmenšího pe-  
níze na uskutečnění tohoto díla. První pak obročí udělil panu Pavlovi z Klad-  
na, bratru svého pana kancléře, druhé panu Buškovi z Braškova, svému vikáři,  
165 a třetí pokladníku svému panu Zdislavovi, arcijánu horšovskému.

A ježto spása naše spočívá v plnění Desatera neboli deseti přikázání božích,  
a z těch jestliže někdo prvá dvě splní, naplnil již i všechna ostatní, poněvadž  
na těchto dvou záleží zákon i proroci, měl také ctihodný pan biskup lásku k Bohu;  
a to projevil stavbou kláštera a mnohých jiných kostelů i jinými mnohými svatými  
170 skutky, neboť důkazem lásky jest vykonání díla. Měl též vpravdě lásku k bližnímu,  
což se jasně jeví v tom, že když viděl, jak v Roudnici mnozí chudí hladem klesají  
a na ulicích hynou, vybudoval pro ně obvyklý chudobinec nablízku svého nového  
mostu a jej chvalitebně a dostatečně nadal a obohatil. Neboť ves Vetlou se všemi  
jejími příslušnostmi koupil od pěti bratří, synů Půtových, za 700 hřiven a něco  
175 nadto; tito bratří jako sousedé mnoho zla a nesnází předtím působili lidem na jeho  
biskupství. Správu špitálu svěřil pak proboštu svých řeholních kanovníků. K tomu  
však, aby tyto činy všechny i jednotlivé z nich vykonal, přivedla ho veliká jeho do-  
brota, kterou ovšem nelze pojmut v úzké meze, neboť dobro jest rozptýlné a sa-  
mosdílné, jako jest nejlepší a dokonce nejštědřejší Bůh, jehož pan Jan IV., velebný  
180 pražský biskup dvacátý sedmý, následoval chvalitebně svou laskavostí a štědrostí.

- Bělostné lilie raší a potoky lesku a slávy  
 mohutně vyrážejí. Buď celého národa chválou  
 zahrnut přeslavný biskup Jan, muž skvělý a drahý!
- 185 Byl jsi přec vyznamenán a ozdoben velikou poctou,  
 národe, zřízením mostu jsou u všech proslulé Čechy,  
 jehož stavba je pevná a vydrží po všechny věky.  
 Pro něj se Evropy východní pás i severní hlásí  
 ke krajům nevzdělaným – vždyť taký most nedoved stvořit.
- 190 Za vzor oběti svaté i chrám dal zříditi biskup,  
 Marii, nebeské matce, i Ježíši, jejímu synu,  
 zalíbit chtěje se tak. Necht' žádá, aby se skončil  
 blaženě život jeho, jenž ověncen tolika ctnostmi.  
 Přispívá k tomu i špitál, jež postavils, svědčící o tom,  
 195 že budeš slynout slávou: jeť nešťastným velice drahý.  
 Tys jej zbudovat dal jak pán, jemuž žehnají lidé.  
 Amen provází konec.

200 Téhož roku v předvečer svátku Tří králů, o třetí hodině, pan Jan IV., pražský biskup dvacátý sedmý, vykročil z tohoto světa na cestu všeho tělesného, ubíraje se k Pánu. Když před smrtí churavěl, rozhodl a nařídil, aby byla všem jeho služebníkům, počínajíc od prvních, totiž prelátů, kaplanů a rytířů (jimž rozkázal dáti po sto hřivnách), tak i prostředním a nižším služebníkům určena a vyplacena částka podle zásluhy a podle příkazů statut; a tak všichni měli útěchu a odměnu za své služby.

O biskupovi Janu IV. z Dražic srov. V. Chaloupecký, Jan IV. z Dražic, poslední biskup pražský (Praha 1908)

5 *věrný služebník a rozumný* podle Mat. 24,45 – 7-8 *za vlády... Václava II.* panoval v letech 1283-1305 – 12 *hřivna* ve středověku váhová jednotka drahého kovu (nejčastěji stříbra), z kterého se razily mince; *ordinář* zde světící biskup, který světí (ordinuje) biskupa – 13 *Oldřich* probošt kapituly svatovítské, připomíná se v letech 1285-1305 – 19 „*Populus Sion*“ (Lid Sionský, Iz. 30,19) zpívá se na 2. neděli adventní, v r. 1301 připadla na 10. XII. – 22-23 *práva vladařská neboli knížetství* pražský a olomoucký biskup užívali titulu knížete, který byl spojen s určitými právy uvnitř státu i navenek – 24-25 *evangelium, které se čte na neděli dvanáctou* (správně má být jedenáctou) po sv. Trojici; citované místo: Mk 7,37 – 28-29 *pontifikálie* odznaky biskupské hodnosti: roucho, berla, kříž, prsten, střevice; *infule* obřadní pokrývka hlavy vysokých církevních hodnostářů (biskupů, opatů a j.), mitra – 38n *nedostatek zvlášť veliký* faráři byli tehdy prakticky zcela závislí na svých patronech, feudálních pánech – 59 koncil v jihofrancouzském městě Vienne se konal r. 1311 – 71 *denár* denarius parvus, peníz malý n. haléř na rozdíl od groše (denarius grossus), který zavedl Václav II. r. 1300; 12 haléřů platilo groš – 79-80 *svůj dvůr poblíže pražského mostu* biskupský (později arcibiskupský) dvůr u Karlova mostu na Malé Straně zaujímal prostranství mezi dnešními ulicemi Josefskou, Letenskou, Lužickou a Mosteckou – 107 *kurie římská* papežský dvůr, papežská stolice – 111-112 *založil... v Roudnici klášter* Jan IV. z Dražic uvedl do roudnického kláštera, o jehož stavbu sám pečoval, kanovníky

řehole sv. Augustina a určil jej pouze rodilým Čechům. Klášter se stal nejen sídlem prvých, nově se ohlašujících tendencí humanistických, které se objevovaly především v Itálii a ve Francii, ale i významným střediskem vzdělanosti; velká a cenná byla i klášterní knihovna, založená rovněž Janem IV. z Dražic – 132 *most přes řeku* po pražském mostě královny Judity z let 1153-1167 (stál zhruba na místě mostu Karlova a zachovala se z něho věž na malostranském břehu) a vedle píseckého, který dosud stojí, nejstarší kamenný most v Čechách; byl zbořen 1910 při stavbě nového mostu – 148 *ctihodné muže a pány* byli to Tomáš Blažejův, arcijáhen pražský, Bohuslav, arcijáhen kouřimský, Havel, arcijáhen hradecký, Hostislav z Petrovic, arcijáhen bechyňský a Zdislav ze Šternberka, arcijáhen horšovský (t. j. z Horšovského Týna); arcijáhnové byli v té době představení církevních obvodů, na které se dělila diecése – 158 *obročí kněžský důchod* za vykonávání duchovního úřadu, úřad sám (též beneficium, prebenda) – 173 *ves Veltá* poblíž Roudnice n. L. – 203 *statuta* soubory nařízení a ustanovení, zvl. ve středověkém právu, světském i církevním

## NEPLACH,

### KRÁTKÁ KRONIKA ŘÍMSKÁ A ČESKÁ

Kronikář Neplach, opat benediktinského kláštera v Opatovicích, narodil se roku 1322 na dvoře v Hoříněvsi ze starého zemanského rodu. R. 1340 byl poslán do Itálie na učení boloňské. Opatem svého kláštera se stal r. 1348. Zdá se, že častěji provázel císaře Karla IV. na jeho cestách. Zemřel r. 1371.

R. 1360 na žádost řeholního bratra Martina, svého strýce, začal psát latinsky Krátkou kroniku římskou a českou (zve ji sám *Summula chronicae tam Romanae quam Bohemicae* nebo též *Brevis compilatio chronicae tam Romanae quam Bohemicae*) a pokračoval v ní až do r. 1365. Základem jejím je proslulá latinská Kronika papežů a císařů, kterou složil Martin Polák z Opavy (t. zv. *Kronika Martimiani*). K výtahu z této kompilace připojil Neplach stručné údaje z kronik českých, týkající se hlavně posloupnosti českých panovníků a pražských biskupů. Nicméně vyskytují se v kronice Neplachově (hlavně pro konec 13. století) také zprávy, jejichž původ nelze vyložit ze známých pramenů; pro ně, třebaš jejich význam není tak veliký, aby podstatně obohatil naše vědomosti o českých dějinách, má kronika Neplachova jistou cenu jako pramen historický. Její hodnota literární je malá.

## NÁSILNOSTI KRÁLE PŘEMYSLA OTAKARA II.

### PROTI ČESKÝM PÁNŮM A JEHO PÁD

Léta Páně 1277 král Přemysl se sblížil s králem Rudolfem a počal svými lidmi opovrhovat a cizince zvat do země, pročež svým mnoho násilností činil, odnímaje jim statky. Neboť vzal Vítkovicům Ústí a Hradec, Čěčovi Budějovice, Tachov pánům z Krasíkova, Kadaň pánům ze Žeberka, Louny Žerotínům, Kostelec 5 panu Boršovi z Oseka, Velešín panu z Michalovic, Frýdlant pánům z Dubé, Olšice, které se nyní Grabštejn nazývají, odňal nějakému šlechtici, Kladsko pánům z Lemberka, Čáslav panu Blehovi, Poděbrady panu Benešovi z Choustníka, Klášterec za Kadaní mnichům postoloprtským; vdovám pak a sirotkům mnohá násilí činil. Též celé kraje, jako loketský, trutnovský a kladský, Němcům vydal,